

“Leyli və Məcnun” operası sənət meyarıdır

Şərqi ilk operasının səhnəyə qoyulmasından 115 il ötür

1908-ci il
yanvarın 12-də
dahi bəstəkar
Üzeyir Hacıbəyo-
vun müəllifi ol-
duğu “Leyli və
Məcnun” operası
tamaşaşa qo-
lub. Bu, müsəl-
man Şərqində ya-
ranan ilk opera
əsəri idi. Premye-
ra öncəsi Bakı

küçələrinə vurulan ilk afişə bu məzmunda olub: “Müsəl-
man dilində əvvəlinci dəfə opera. “Leyli və Məcnun”.
Şənbə günü, axşam, yanvarın 12-si (yeni təqvimlə 25
yanvar - red.) “Nicat” maarif cəmiyyətinin dram heyəti
tərəfindən mövqə-tamaşaşa qoyulacaq”.

1897-ci ildə Əbdürəhim bəy Haqverdiyevin təşəb-
büsi ilə Şuşada həvəskar artistlər tərəfindən poemadan
bir parça - “Məcnun Leylinin məzarı üstündə” səhnəciyi
nümayiş olunmuş, 12 yaşlı Üzeyir həmin tamaşada xorda
oxumuşdu. Səhnəcik ona güclü təsir etmiş və bəstəkarın
etirafına görə, bir neçə ildən sonra ilk milli operanın ya-
ranması üçün təkan olmuşdu.

Üzeyir bəyin Məhəmməd Füzulinin eyniadlı poeması
əsasında yazdığı operanın ilk tamaşasına aktyor və rejis-
sor Hüseyn Ərəblinski quruluş vermişdi. Dirijor yazıçı-
dramaturq Əbdürəhim bəy Haqverdiyev idi. Orkestr
Üzeyir bəyin seminariya yoldaşları olan həvəskar musi-
qiçilərdən ibarət idi. Muğam hissələrini tarzənlər Qurban
Pirimov və Şirin Axundov müşayiət edirdi. Məcnun rolunu
Hüseynqulu Sarabski oynamışdı.

Opera səhnəmizdə əsərə bir neçə dəfə quruluş veri-
lib. Sonuncu quruluş 2005-ci ildə Əməkdar incəsənət xə-
adimi Hafiz Quliyev tərəfindən həyata keçirilib.

Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrının baş re-
jissoru Hafiz Quliyev “Yeni Azərbaycan”a açıqlamasında
bildirib ki, “Leyli və Məcnun” tamaşası digər tamaşalardan
hər zaman fərqlənib: “İstər tamaşaçı izdihamına
görə, istərsə də tamaşanın aurasına görə bu əsər illərdir
səhnəyə həvəslə qoyulur. Xüsusən “Leyli və Məcnun”
tamaşasının biletleri çox satılır, hətta elə vaxtlar olur ki,
bilet tapılmır. Hazırda teatra böyük axın var. Biz də çal-
şırıq ki, insanlara yeni tamaşalar təqdim edək. Baş rejis-
sor “Leyli və Məcnun” operasının teatr səhnəsindəki
önəmindən də söz açıb: “100 ildən artıqdır ki, bu tamaşa
teatrın səhnəsindən düşmür. Bu vacib şərtidir. Bəzən elə
tamaşalar olur ki, gəlir və gedir. Ancaq bu tamaşa elə de-
yil. Onlarla ifaçılar “Leyli və Məcnun” operasında öz sə-
nətini nümayiş etdirir. Ən məşhur sənətkarlar çalışırlar
ki, “Leyli və Məcnun”da bir rol ifa etsinlər. Son illərdə
tamaşaşa gəncləri dəvət edirik. Muğam müsabiqəsinin
qalibləri burada baş rolları ifa edirlər. Bu opera həqiqət-
tən sənət meyarıdır. Ona görə də hər il bu tarixlərdə biz
tamaşanı qürur hissi ilə səhnələşdiririk. Nə xoş bizə ki,
115 il keçə də, “Leyli və Məcnun” operası ürəklərdə
xüsusi bir yer tutur”.

ОПЕРА НА МУСУЛЬМАНСКОМЪ ЯЗЫКЪ.

ТЕАТРЪ Г. З. А. ТАГИЕВА.

Въ субботу, 12-го января 1908 года
Первымъ артистамъ театральной сеции О-ва „Н. И. Д. Ж. А. Т. Ѳ.“
подъ наблюдениемъ автора и при участі поддателей представлена буде первыя
разы на мусульманской сценѣ О П Е Р А

ЛЕЙЛИ И МЕДЖНУНЪ

на 5 действ., и б урьицать, поэзиями изъ поэмы ФИЗЛИИ и перенесен-
ная на музыку братьями У. и Дж. Гарниссерами.

Восточный оркестръ подъ управлениемъ Курбаса. При полномъ обстановлении и
новыхъ kostюмахъ, певчихъ спешально для этой оперы.

Для дамъ-мусульманъ чайханъ захарыми дожи. I Чайныя кистица бенефис.

Начало ровно въ 8½ часовъ вечера.

Билетъ восемь рублей, входъ въ залъ въ залъ Бакинского Общественного Собрания
отъ 10 до 3 и отъ 5 час. до окончания спектакля.
АНОНСЪ: Въ помехъльнике, 14 января пред. будеть „Г. В. Э.
Общий рис. А. Венк. Режиссёр Арабинский.

Въ субботу, 12 января 1908 г.,

въ залахъ Бакинского Общественного Собрания

состоится